

16.9.2019

Anordnare av yrkesutbildning

Ansökan om basfinansiering som sparats för fördelning under finansåret 2019

Anslaget för yrkesutbildning i den egentliga statsbudgeten för år 2019 är 1 732 761 000 euro, varav basfinansieringens andel är 1 613 933 000 euro. I budgeten uppgår antalet målinriktade studerandeår inom yrkesutbildningen till högst 180 000 studerandeår, varav antalet studerandeår som anvisas för arbetskraftsutbildning uppgår till minst 8 600 studerandeår.

Den 14 december 2018 beslutade undervisnings- och kulturministeriet om antalet målinriktade studerandeår för anordnarna av yrkesutbildning och om höjning av basfinansieringen efter prövning för 2019 (*det egentliga prestationsbeslutet*). I det egentliga prestationsbeslutet fördelades totalt 178 470 målinriktade studerandeår, varav 8 600 anvisades för arbetskraftsutbildning. Ur budgetanslaget fördelades 1 587 431 903 euro som basfinansiering på basis av de målinriktade studerandeåren och 14 501 250 euro som höjning efter prövning. Av basfinansieringen sparades ca 12 miljoner euro och av de målinriktade studerandeåren 1 530 av maximiantalet i budgeten för fördelning under finansåret. Studerandeåren som riktas till arbetskraftsutbildning fördelades i sin helhet redan i det egentliga prestationsbeslutet.

Den återstående finansieringen och antalet studerandeår som motsvarar den fördelas till utbildningsanordnarna genom ett *tilläggsprestationsbeslut* efter att ministeriet fattat nödvändiga beslut om omprövningar av det egentliga prestationsbeslutet för 2019. Detta brev innehåller anvisningar till utbildningsanordnarna om ansökan om målinriktade studerandeår som fördelas genom tilläggsprestationsbeslutet och eventuell höjning av basfinansieringen efter prövning.

I den andra tilläggsbudgeten riktades ett tilläggsanslag på 20 miljoner euro för finansåret för att öka antalet lärare och handledare inom yrkesutbildningen. Anvisningar om ansökan om det anslaget ges separat i oktober i samband med anvisningarna för ansökan om finansiering för 2020.

Grunder för beviljande av ökat antal målinriktade studerandeår och höjning av basfinansieringen efter prövning

Avsikten med de målinriktade studerandeåren som ökas under finansåret är att underlätta den regionala och branschvisa tillgången till kompetent arbetskraft. Ökningarna ska riktas till branscher med brist på kompetent arbetskraft som är viktiga med tanke

på tillväxten. Även om tilläggsprestationsbeslutet inte separat riktar studerandeår till arbetskraftsutbildning så kan utbildningsanordnaren vid behov använda tilläggs-kapaciteten även för att ordna arbetskraftsutbildning.

Utbildningsanordnaren ska motivera behovet av att öka antalet studerandeår i synnerhet med tanke på behoven i det primära verksamhetsområdet. Därtill ska utbildningsanordnaren kunna visa att det faktiska antalet studerandeår under finansåret kommer att vara minst på den nivå som fastställts i prestationsbeslutet av den 14 december 2018 och att det därför är nödvändigt att fördela ytterligare studerandeår för att trygga tillgången till kompetent arbetskraft. Om utbildningsanordnaren beviljades fler studerandeår på basis av tilläggsbudgetarna 2018 och inte har hunnit använda dessa under 2018 beaktas även dessa målinriktade studerandeår enligt tilläggsbesluten när behovet av tillägg för 2019 bedöms.

Ministeriets avsikt är att höjning av basfinansieringen efter prövning som fördelas med tilläggsprestationsbeslutet i regel beviljas endast för sådana behov som inte har kunnat förutses när det egentliga prestationsbeslutet fattades.

Höjning efter prövning kan också beviljas på den grunden att det är ändamålsenligt att rikta de målinriktade studerandeår som beviljas med tilläggsprestationsbeslutet till ordnande av en särskilt dyr utbildning, om utbildningsanordnaren inte inom ramen för helhetsfinansieringen annars har möjlighet att utvidga den dyra utbildningen. I tilläggsprestationsbeslutet beviljas höjning efter prövning från anslaget i den egentliga budgeten dock endast av särskilt grundad anledning. I regel ska ökningen av studerandeåren enligt tilläggsprestationsbeslutet kunna genomföras utan behov av höjning av basfinansieringen efter prövning.

Fördelning av studerandeår till ökning av närvårdarutbildningen

Enligt regeringsprogrammet ska man under regeringsperioden slå fast en bindande minimidimensionering på 0,7 för omsorgspersonalen i enheter med heldygnsomsorg. Att höja vårdardimensioneringen till 0,7 inom äldrevården ökar behovet av omsorgspersonal med yrkesutbildning, främst närvårdarutbildning, med uppskattningsvis 5 000 personer jämfört med nuläget.

Arbetsmarknadens behov av personer som avlagt grundexamen inom social- och hälsovårdsområdet ökar förutom av vårdardimensioneringen även av pensioneringen och det stora bortfallet inom branschen. Enligt Kevas prognos pensioneras var tredje närvårdare som arbetar inom kommunsektorn inom de följande tio åren. Bortfallet inom branschen är ca 15-16 procent, vilket innebär att var sjätte inte längre arbetar inom branschen om tre år.

Utbudet av utbildning inom social- och hälsovårdsområdet har ökat under nästan hela 2010-talet, men utbudet räcker trots det inte till för att svara på det uppskattade kompetensbehovet. Närvårdarutbildningen har varit relativt attraktiv, även om ungas intresse för utbildningen under de senaste åren har minskat. Den vuxna befolkningens roll som målgrupp för utbildningen kommer framöver att betonas i synnerhet inom delområdet äldrevård.

Hur många nya närvårdare som behövs omedelbart när ändringen av dimensioneringen i fråga om vårdpersonal träder i kraft beror på den eventuella övergångsperiod som föreskrivs eller på ett eventuellt ikraftträdande som sker stegvis. Enligt regeringsprogrammet ökas antalet anställda gradvis genom ett målinriktat utvecklingsprogram, med vilket vägen till en trovärdig dimensionering som tryggar tillräcklig vård för äldre

finansieras. Eftersom utbildningen av nya närvårdare i regel tar flera år är det nödvändigt att starta nya utbildningar snarast möjligt.

Av den finansiering som sparats för fördelning under finansåret riktar ministeriet 500 studerandeår till en ökning av närvårdarutbildningen, med särskild betoning på vård och rehabilitering av äldre. Studerandeåren som riktas till närvårdarutbildning kan användas förutom för längre utbildningar som ökar det totala utbudet av utbildade närvårdare även för att komplettera kompetensen hos personer som redan avlagt grundexamen inom social- och hälsovårdsområdet med vård och rehabilitering av äldre. Med snabba åtgärder strävar man efter att svara på den akuta vårdarbristen inom äldrevården och att stöda personer som lämnat uppgifter inom social- och hälsovårdsområdet för andra uppgifter eller lämnat arbetsmarknaden att återvända till närvårdarjobbet i uppgifter inom äldrevården.

Det nuvarande anordnarnätverket för grundexamensutbildning inom social- och hälsovårdsområdet används för att svara på det ökade utbildningsbehovet. Studerandeåren som fördelas till ökandet av närvårdarutbildningen riktas i synnerhet till utbildningsanordnare som ordnar grundexamensutbildning inom social- och hälsovårdsområde på de områden där den största bristen på arbetskraft finns. I fördelningen mellan anordnarna beaktas bland annat utbildningsanordnarens närvårdarutbildnings attraktivitet bland unga, tillgången på ovannämnda målgrupper, inkl. invandrare, för kortvarig utbildning som kompletterar kompetensen samt i synnerhet anordnarens inriktning på vård och rehabilitering av äldre i ordnandet av närvårdarutbildningen. Därtill ska utbildningsanordnarens utfall för finansårets studerandeår vara på en sådan nivå att ett tillägg är nödvändigt även med beaktande av helheten.

Ministeriet kommer att följa upp hur studerandeåren i tilläggsprestationsbeslutet riktas till närvårdarutbildningen huvudsakligen med hjälp av materialet för gemensam ansökan och statistik som samlas genom Koski. Prestationerna inom grundexamensutbildningen inom social- och hälsovårdsområdet granskas i synnerhet i fråga om kompetensområdet vård och rehabilitering av äldre.

Inlämnande av utbildningsanordnarnas ansökningar och tidsplan för processen

Utbildningsanordnarna ombeds lämna in ansökningar om målinriktade studerandeår och/eller höjning av basfinansieringen efter prövning som fördelas för 2019 genom ett tilläggsprestationsbeslut. Ansökningarna lämnas till undervisnings- och kulturministeriet senast 9.10.2019.

Ansökningarna ska lämnas in till undervisnings- och kulturministeriet på den elektroniska blanketten. Därtill ska motsvarande uppgifter som på den elektroniska blanketten lämnas in per post med underskrift och datering till undervisnings- och kulturministeriets registratorskontor, PB 29, 00023 STATSRÅDET eller lämnas in direkt till statsrådets gemensamma verksamhetsställe vid Riddaregatan 2 B, 00170 Helsingfors eller per e-post till adressen kirjaamo@minedu.fi. Ministeriet handlägger endast de ansökningar som lämnats in inom utsatt tid.

Den elektroniska blanketten med detaljerade anvisningar publiceras på ministeriets webbplats på <http://minedu.fi/lisasuoritepaatosten-valmistelu> senast 18.9.2019.

Ministeriet har för avsikt att fatta tilläggsprestationsbeslutet angående finansieringen för 2019 i november.

Mer information

Överinspektör Tarja Koskimäki (Nyland), tfn 02953 30166, fornamn.efternamn@minedu.fi

Undervisningsrådet Jukka Lehtinen, (Egentliga Tavastland, Päijänne-Tavastland, Birkaland, Egentliga Finland och Satakunta), tfn 02953 30183, fornamn.efternamn@minedu.fi

Undervisningsrådet Anne Mårtensson (Kymmenedalen, Södra Karelen, Södra Savolax, Norra Savolax och Norra Karelen), tfn 02953 30104, fornamn.efternamn@minedu.fi

Undervisningsrådet Mari Pastila-Eklund, (Södra Österbotten, Österbotten, Mellersta Österbotten och Mellersta Finland), tfn 02953 30249, fornamn.efternamn@minedu.fi

Undervisningsrådet Tiina Polo (Norra Österbotten, Kajanaland och Lappland), tfn 02953 30022, fornamn.efternamn@minedu.fi

Överinspektör Saara Ikkela, tfn 02953 30109, fornamn.efternamn@minedu.fi

Undervisningsrådet Kari Korhonen, tfn 02953 30162, fornamn.efternamn@minedu.fi

Undervisningsrådet Tarja Olenius, tfn 02953 30237, fornamn.efternamn@minedu.fi

Överdirektör Mika Tammilehto, tfn 02953 30308, fornamn.efternamn@minedu.fi

Överdirektör

Mika Tammilehto

Undervisningsrådet

Tarja Olenius

För kännedom

Uppföljningsgruppen för reformen av yrkesutbildningen
Akava

Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry

Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys AMKE ry

Finlands näringsliv rf

Kyrkostyrelsen/Kyrkans arbetsmarknadsverk

Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK

Justitieministeriet

Undervisningssektorns Fackorganisation OAJ

Utbildningsstyrelsen

Bildningsarbetsgivarna rf

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry

Suomen Ammattikoulutuksen Johtajat SAJO ry

Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf

Suomen Kansanopistoyhdistys ry

Finlands konservatorieförbund rf
Finlands Kommunförbund rf
Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry
Suomen Oppisopimusosaajat ry
Företagarna i Finland rf
Statistikcentralen Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf
Arbets - och näringsministeriet
Urheilupuistojen Yhdistys ry
Finansministeriet
Yksityisten Ammatillisten Oppilaitosten liitto ry
Regionförvaltningsverken
Närings-, trafik- och miljöcentralerna
Landskapsförbunden